

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2011

Ενδεικτικές Απαντήσεις

Ιστορία

κατεύθυνσης

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

A1.

- α) Σωστό
- β) Λάθος
- γ) Λάθος
- δ) Σωστό
- ε) Σωστό

Σ σύγχρονο

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ - ΘΕΤΙΚΗ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ - ECCL

A2.

α) Τάγματα εργασίας: «Μετά την είσοδο της Οθωμανικής αυτοκρατορίας στον Α' Παγκόσμιο πόλεμο τον Οκτώβριο του 1914, οι Έλληνες άνδρες ... αρρώστιες.» Σχολικό βιβλίο, σελ. 139.

β) Πατριαρχική Επιτροπή: «Η επιστροφή των προσφύγων ... και την Ανατολική Θράκη.» Σχολικό βιβλίο, σελ. 142-143.

γ) Μικτή Επιτροπή Ανταλλαγής: «Με βάση το άρθρο 11 της Σύμβασης της Λοζάνης (30 Ιανουαρίου 1923) ... περιοσίας των ανταλλάξιμων.» Σχολικό βιβλίο, σελ 151 - 152.

B1.

α) Σχολικό βιβλίο, σελ. 75 - 76: «Περί τα τέλη της δεκαετίας του 1850 ... ο Αλέξανδρος Κουμουνδούρος.»

β) Σχολικό βιβλίο, σελ. 76: «Το Φεβρουάριο του 1862 ... να εγκαταλείψει τη χώρα.»

B2.

Σχολικό βιβλίο, σελ. 219: «Εκείνο που δεν είχε κατορθώσει ... είχαν πλέον εξαφανιστεί από την Κρήτη.»

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

Γ1.

α) Σχολικό βιβλίο, σελ. 43 - 44: «Το αποφασιστικό βήμα προς την ολοκλήρωση της αγροτικής μεταρρύθμισης ... στο επίκεντρο του κρατικού ενδιαφέροντος.»

Στοιχεία παραθέματος:

- 20 Μαΐου 1917: θέσπιση των μέτρων απαλλοτριώσεων, Θεσσαλονίκη.
- Φθινόπωρο 1917: μερικές αλλαγές των μέτρων για να περιλάβουν όλη την

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2011

Ενδεικτικές Απαντήσεις

επικράτεια που πλέον είχε ενοποιηθεί μετά τη λήξη του Εθνικού Διχασμού.

- Τρόπος εφαρμογής των μέτρων:

α. Αναγκαστική απαλλοτρίωση κτημάτων που ξεπερνούσαν τα 1000 στρέμματα.

β. τα κτήματα προέρχονταν από απαλλοτριωμένες γαίες των τσιφλικιών ή από γαίες του δημοσίου.

γ. δικαιούχοι των αγροτικών κλήρων ήταν: κολίγοι και αγροτικοί εργάτες είτε ντόπιοι είτε πρόσφυγες.

- Κανένα από τα μέτρα αυτά δεν εφαρμόστηκε αμέσως: το 1917 δεν απαλλοτριώθηκε κανένα από τα μεγάλα τσιφλίκια και το 1918 απαλλοτριώθηκε μόνο ένα.
- Ο λόγος αυτών των καθυστερήσεων ήταν εξωτερικές επείγουσες ανάγκες του ελληνικού κράτους: η είσοδος της χώρας στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο το 1917 και η μικρασιατική εκστρατεία που ξεκινά το 1919 και ολοκληρώνεται με τραγικό τρόπο το 1922, με τη μικρασιατική καταστροφή και τη μεγάλη εισροή προσφύγων στη χώρα.
- Ωστόσο, μετά το 1922 και εξαιτίας ακριβώς του μεγάλου αριθμού προσφύγων οι ελληνικές κυβερνήσεις στρέφονται στην εφαρμογή των μέτρων της απαλλοτρίωσης για να δώσουν οριστική λύση στο αγροτικό πρόβλημα της χώρας.

β) Σχολικό βιβλίο, σελ. 45: «Η αναδιανομή που έγινε έφτασε ... και παραγωγικών συνεταιρισμών.»

Στοιχεία παραθέματος:

- Νέα προβλήματα που προέκυψαν από την εφαρμογή των μέτρων της απαλλοτρίωσης και τη δημιουργία μικρών οικογενειακού τύπου ιδιοκτησιών ήταν ζητήματα σχετικά με τη διακίνηση των προϊόντων και την εκμετάλλευση των μικρών παραγωγών από τους μεσάζοντες, κάτι που γινόταν και στο παρελθόν.
- Η γενικότερη έλλειψη κεφαλαίων στην αγορά οδηγούσε σε δανειοδότηση των αγροτών με τοκογλυφικούς όρους.
- Για να αντιμετωπιστούν τα προηγούμενα προβλήματα το κράτος προώθησε την ίδρυση της Αγροτικής Τράπεζας, κρατικών οργανισμών παρέμβασης και παραγωγικών συνεταιρισμών, που προσέφεραν συλλογική ασφάλεια στους αγρότες.
- Η προσπάθεια του κράτους για την εφαρμογή της αγροτικής μεταρρύθμισης και την επίλυση των προβλημάτων που προέκυπταν από αυτήν ξεκίνησε ήδη από τον Ιούνιο του 1917, με την ίδρυση του Υπουργείου Γεωργίας, αμέσως μετά την επάνοδο του Βενιζέλου στην Αθήνα. Στην αρχή η προσπάθεια αυτή ήταν υποτυπώδης, ωστόσο στη συνέχεια προσέφερε ουσιαστικές λύσεις.

Επίλογος: Σχολικό βιβλίο, σελ. 45: «Το αγροτικό ζήτημα απέκτησε έτσι ... Ρουμανία κλπ.»

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2011

Ενδεικτικές Απαντήσεις

Δ1.

Πρόλογος: Σχολικό βιβλίο σελ. 167: «Για ένα διάστημα η άφιξη των προσφύγων ... εγκατάσταση των προσφύγων.»

Σχολικό βιβλίο σελ. 168 -169: «Η άφιξη των προσφύγων αναζωογόνησε και τη βιομηχανία ... και τη βιομηχανία ετοιμών ενδυμάτων.»

Στοιχεία παραθέματος:

- Οι Έλληνες της Μικράς Ασίας και της ανατολικής Θράκης αμέσως μετά την εγκατάστασή τους στον ελληνικό χώρο ασχολήθηκαν με τον επιχειρηματικό τομέα.
- Οι πρόσφυγες διεύρυναν τον αριθμό καταναλωτών στην εσωτερική αγορά, ενώ όσοι εγκαταστάθηκαν στα αστικά κέντρα αποτέλεσαν φθινό εργατικό δυναμικό ή δούλεψαν ως ειδικευμένοι τεχνίτες.
- Η επιχειρηματική ικανότητα και εμπειρία των προσφύγων, οι οποίοι στο παρελθόν είχαν πρωταγωνιστήσει στις μεγάλες αγορές της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας δίνει νέα ώθηση στην οικονομία της Ελλάδας.
- Στοιχεία από την έκδοση της ΚΤΕ του 1926 αναφέρουν ότι, 1.000 από τους 7.000 εμπόρους και βιομηχάνους γραμμένους στο επιμελητήριο της Αθήνας ήταν πρόσφυγες, ενώ στον Πειραιά η αναλογία ήταν ακόμα μεγαλύτερη.
- Ο ρόλος της ΕΑΠ στην εγκατάσταση βιομηχανικών προσφύγων στα αστικά κέντρα ήταν σημαντικός. Προσέφερε οικονομική βοήθεια σε περιορισμένο αριθμό επιχειρήσεων, οικοτεχνικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων όπως η ταπητουργία (βλέπε σχολικό βιβλίο, σελ. 157)
- Οι βιοτεχνικές μονάδες δεν ενισχύθηκαν μόνο από την ΕΑΠ, αλλά και από το κράτος και την Εθνική Τράπεζα Ελλάδος με κριτήρια κοινωνικά και όχι αναπτυξιακά.
- Αναπτύχθηκαν νέοι βιομηχανικοί κλάδοι όπως η ταπητουργία, η μεταξουργία, τα πλαστικά και η βυρσοδεψία.
- Νέα ώθηση δόθηκε στην κλωστοϋφαντουργία και τη βιοτεχνία ειδών διατροφής.
- Ιδιαίτερη άνθιση γνώρισε η βιομηχανία οικοδομικών υλικών, ο μοναδικός κλάδος που υποκατέστησε μαζικά τις εισαγωγές την περίοδο του μεσοπολέμου (1919 – 1939).
- Στη δεκαετία 1922 – 1932, ο αριθμός των βιομηχανιών διπλασιάστηκε, ο όγκος και η αξία της παραγωγής αυξήθηκαν, όμως δεν επήλθαν δομικές αλλαγές, γιατί διατηρήθηκαν οι παραδοσιακές δομές λειτουργίας.
- Το 1931 η βιομηχανία θα αρχίσει να κινείται με ταχύτερους ρυθμούς. Πρόκειται για την περίοδο που η οικονομική κρίση, η οποία ξεκίνησε το 1929 από τη Ν. Υόρκη, σταδιακά γίνεται διεθνής και αρχίζει να επηρεάζει και την Ελλάδα. Έτσι, το κράτος

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2011

Ενδεικτικές Απαντήσεις

ακολουθεί πολιτική υποκατάστασης των εξαγωγών, αφού το διεθνές νομισματικό σύστημα έχει καταρρεύσει. Ως συνέπεια, δίνεται ώθηση στην ελληνική βιομηχανία.

Σημείωση: η συγκεκριμένη απάντηση είναι προτιμότερο να δομηθεί στην παράλληλη παράθεση πληροφοριών του σχολικού βιβλίου και του παραθέματος.

Επιμέλεια: Χ. Κόκορη

Σ Χ Ο Λ Ι Ο

- ✓ Τα Θέματα ήταν σαφή και απαιτούσαν πολύ καλή προετοιμασία των μαθητών με παράλληλη εμπάθυνση και κατανόηση των παραθεμάτων. Οι άριστα προετοιμασμένοι υποψήφιοι δεν πρέπει να αντιμετώπισαν δυσκολία.
- ✓ Πρβλ. ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ, **Ιστορία κατεύθυνσης Γ' Λυκείου**, Χ. Κόκορη, σσ. 7, 27, 34, 37.
- ✓ Πρβλ. ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ, **Βιβλίο Επανάληψης 2010 - 2011**, Ερωτήσεις Ανάπτυξης, σελ. 12 -14. ερώτηση 3, ερώτηση 4, ερώτηση 21, ερώτηση 22, ερώτηση 74 , ερώτηση 100, ερώτηση 101 & Ορισμοί, σελ. 14
- ✓ Πρβλ. ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ, **Γ' Κύκλος Προσομοιωτικών Διαγωνισμάτων**, Νοέμβριος 2010, Ομάδα Β, Θέμα Α, α. & Β1α.
- ✓ Πρβλ. ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ, **Γ' Κύκλος Προσομοιωτικών Διαγωνισμάτων**, Νοέμβριος 2010, Ομάδα Β, Θέμα Αβ. & Β1β.

 σύγχρονο

Φ Ρ Ο Ν Τ Ι Σ Τ Η Ρ Ι Α
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ - ΘΕΤΙΚΗ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ - ECDL